

การกำหนดเขตโรงเรียนมัธยมศึกษาของโรงเรียนรัฐบาล
ในพื้นที่กรุงศรีฯ ของกรุงเทพมหานคร

นายประภอย อุบลรัตน์

003456

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาความหลักสูตรปริญญาตรี ศึกษาดูงานมหาบัณฑิต
แผนกวิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2521

๑๖๐๘๗๘๖๐

SCHOOL ZONING OF THE PUBLIC SECONDARY SCHOOLS
IN THE FOURTH EDUCATIONAL REGION OF BANGKOK METROPOLIS

Mr. Prakob Yoochombum

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1978

หัวขอวิทยานิพนธ์ การกำหนดเขตโรงเรียนมัชฌิมศึกษาของโรงเรียนรัฐบาล
ในห้องที่การศึกษาที่สี่ ของกรุงเทพมหานคร

โดย นายประกลบ อัญชลีบุญ

แผนกวิชา บริหารการศึกษา

อาจารย์ผู้รักษา อาจารย์ ดร. ณรงค์ บุญมี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... กรรมบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร. วิเชียร ประจำเมฆา)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตรากุล)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร. พนม พงษ์เพ็ญดิล)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร. ณรงค์ บุญมี)

ดิษฐ์ ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวขอวิทยานิพนธ์	การกำหนดเขตโรงเรียนมัธยมศึกษาของโรงเรียนรัฐบาล ในทองที่ราชศึกษาที่ ๔ ของกรุงเทพมหานคร
ชื่อผู้ลิขิต	นายประกอบ อัญชลีบุญ
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร. ณรงค์ บุญศิริ
แผนกวิชา	บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2520

บหกคบอ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันทางการศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลในทองที่ราชศึกษาที่ ๔ ชั้นมัธยมศึกษาปี ๖ เขต ไทรเกี้ยว เอกชนบุรี คลองสาน ราชบูรณะ บางกุน เป็น ภาคีเชิง ทดลองและ ตามที่ขอต่อไปนี้
  - 1.1 จำนวนโรงเรียน จำนวนครุ จำนวนนักเรียน
  - 1.2 การจัดซื้อจ่ายของนักเรียนในแต่ละโรงเรียนในด้านที่พักอาศัยปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาหาวิธีที่เหมาะสมในการกำหนดเขตโรงเรียนในทองที่ราชศึกษา

ที่ 4

วิธีการนิยมทางวิจัย

การรายงานรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสำรวจชั้นแบ่งออกเป็น ๒ ตอน คือ ตอนที่ ๑ สอนตามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของโรงเรียน ตอนที่ ๒ สอนตามเดียว กับที่พักอาศัย วิธีการ เดินทาง และเวลาที่ใช้ในการเดินทางของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๑ แบบสำรวจฉบับนี้สร้างขึ้นโดยการค้นคว้าจากคำว่าและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ เพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมสมดุลน้ำใจใช้ร่วม.

กลุ่มตัวอย่างประชากรประจำปี ๘๐ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๑, ๒๘๐ คน โดยบุรีรัตน์

โภคภัณฑ์ส่วนราชการ ไปในลักษณะของประชุมและขอรับคืนพัสดุของ ได้รับแบบสำรวจ
คืนจากผู้ให้ไว้และผู้รับแบบสำรวจ โงะ เรียนจำนวน 55 ฉบับ (รวมลด 91.66) และ^{*}
จากนักเรียนจำนวน 1,182 ฉบับ (รวมลด 92.34) รวมทั้งสิ้น 1,237 ฉบับ^{*}
(รวมลด 92.31)

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และหาค่าทางค่า^{*}
เฉลี่ย

ผลการวิจัย

1. เวลาที่เหมาะสมในการ เคินหน้างานและลดลงทางบ้านกับโงะ เรียนของ
นักเรียนควรใช้เวลา 30 นาที เชตโงะเรียนที่ถูกหนักโดยใช้เวลาในการ เคินหน้างานและ
ลดลงทางบ้านกับโงะเรียนของนักเรียนเป็นเดือน ควรใช้เวลา 30 นาที เพื่อให้เข้า
โงะเรียนในความช่วยเหลือมากเกินไป
2. ที่พักอาศัยของนักเรียนมีค่าเช่าเดือนที่ โงะ เรียน
เป็นระยะเวลา 3 กิโลเมตร
3. ภายในระยะ 1 กิโลเมตรจากโงะ เรียน กรณีจะเดินทางจากที่พักอาศัย
ของนักเรียนจะนานแน่น และจะลดลง เมื่อ ระยะทางห่างจากโงะ เรียนมากขึ้น
4. การดำเนินครรภาระของ เชตโงะ เรียนในลักษณะของรูปแบบ เหลือมีความเห็น
จะไม่เหมาะสมกับ เมืองที่มีประชากรหนาแน่นอยู่แล้ว
5. การดำเนินครรภาระของ เชตโงะ เรียนควรใช้ เกณฑ์ของระยะเวลา ระยะเวลา และ
ความหนาแน่นของนักเรียนในระยะเดือนที่นักเรียนของ โงะ เรียนนั้น ๆ เดินทางลด 50
ชั่วโมง
6. เก็บวัสดุ เส้นแบ่งอาณาเขตของ เชตโงะ เรียน ควรกำหนดความลึกภาพ
ภูมิประเทศ ซึ่ง ໄโคแก้ แม่น้ำ คลอง ถนน เป็นตน

Thesis Title   School Zoning of The Public Secondary Schools in
                        The Fourth Educational Region of Bangkok Metropolis

Name   Mr. Prakob Yoochombun

Thesis Advisor   Dr. Narong Boonme

Academic Year   1977

ABSTRACT

Purposes of the Study

1. To study the present educational facts of the Public Secondary Schools in the fourth educational region which consists of 6 amphurs; they are Thonburi, Klongsarn, Ratburana, Bangkhuntien, Basichareon and Knongkham, according to the following items:
  - 1.1 the number of schools, teachers and pupils.
  - 1.2 the suitable dispersing distance of the pupils living places from schools.
2. To find out appropriate methods to establish school catchment areas for each school by using data obtained from respondents.

Methods of the Study

In this study the questionnaire was used in gathering data. The questionnaires were composed of 2 parts : the first part was concerned with general educational facts of 15 selected schools; the second part dealt with the places where the secondary school pupils live, the distance from home to school, the maximum time

spent on getting from home to school, and the means of transport used. These questionnaires were compiled from textbooks and research studies related to this study. A revision of some items was made in consultation with the Thesis advisor.

The sample population were composed of 60 school administrators and assistants and 1,280 secondary school pupils from 15 selected schools. All questionnaires were distributed to those sample population. Fifty-five questionnaires (91.66 %) were received from the school administrators and assistants and 1,182 questionnaires (92.34 %) from the secondary school pupils. Total 1,237 questionnaires (92.31 %)

The data were analysed by using percentages and the arithmetic mean.

Major findings and Conclusions :

1. The suitable time for secondary school pupils to spend on getting from home to school should be 30 minutes, and it is appropriate to establish the school catchment areas by using 30 minutes as the maximum travelling time from home to school in order not to make the school catchment areas too large.
2. The residence of the secondary school pupils should be within 3 kilometres from schools.
3. Within one kilometre from school, the dispersion of the pupils' residence will be dense, and it will decrease with the distance from schools.

4. The hexagonal school catchment area will not be suitable for the densely populated towns.

5. The useful criteria to establish the school catchment areas are the time spent on getting from home to school, the distance from home to school and the density of the secondary school pupils within the distance covered over 50 % of the pupils of each school.

6. The boundaries of each school catchment areas should be rivers, canals, roads etc.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ส่งเข้าจังหวัดภายใน ได้รับอนุมัติ เนื่องจาก อาจารย์ ดร. ธรรม พูนิช
อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการวิจัยในลักษณะเดียวกัน
ผู้วิจัยขอรับอนุมัติของพระครู ไ. ณ ที่นี่เป็นอย่างสูง

คุณพงษ์สินธุ์ ชุมสาย ณ บุรีราษฎร์ คุณพิมาน ใจดี พลบรุกราช คุณสมส่วน บำรุง
และคุณกนกสินี ล่อนสมบูรณ์ แห่งสถาบันวิจัยฯ ปีอง ภาระหัวหน้าห้องห้าม
ประจำและชาว เหลืออนุ เคราะห์หัน เป็นประปิษฐ์ ได้วัดกับการท่าแผนที่ประกอบการ
วิจัยนี้

ผู้อ่านนวยการ อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนมหิดลศึกษาพัฒนา 15 โรงเรียนในพ้องนี้
ตามศึกษาที่ 4 ได้อ่านนวยความสำคัญในการ แจกแบบสอบถาม จนถึงวิจัยสามารถเก็บ
รวบรวมข้อมูล ได้มากพอ เท่อนำมาไว้ เคราะห์แผน

ดร. ชุ่ง แวงแण อาจารย์แสง ปืนมี อาจารย์สว่าง วีระเชษฐ์
และอาจารย์โภนดล บังทะพงษ์ ได้รับการทราบ เหลืออนุ เคราะห์หันในการท่าวิจัยครั้งนี้ เป็น
อย่างดีเยี่ยม คุณบุญทัน อบจชุมบุญ ผู้ส่วนสมบัติสนับสนุนห้องห้าม กำลังใจแก่ผู้วิจัย
จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ส่งเข้า เรียนร้อยด้วยคุณคือ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านที่กล่าวนามชักคน เป็นอย่างสูง ไ. ณ โอกาส
นี้ด้วย

ประกอบ อยุธยา

สารบัญ

หน้า

บทกัญญาไทย	๑
บทกัญญาอังกฤษ	๒
คิคราฟประภากล	๓
รายงานการงานปี ๕๐๖๘	๔
รายงานแผนที่ปี ๕๐๖๘	๕

บทที่

๑. แผนนำ

ความเนื้้องของบัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
ขอบเขตของการวิจัย	๓
นิยามหรือการจำแนกความที่ใช้ในการวิจัย	๔
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๔
วิธีดำเนินการวิจัย	๕

๒. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเชิงโครงเรียน ที่ได้จากเอกสารภาษาในประเทศไทย	๗
แนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเชิงโครงเรียน ที่ได้จากเอกสารภาษาในประเทศไทย	๗

แนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเชิงโครงเรียน ที่ได้จากเอกสารภาษาในประเทศไทย	๑๒
---	----

สรุปแนวความคิด	๑๙
----------------	----

๓. วิธีดำเนินการวิจัยและงานรวมรวมกัน

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย	๒๐
------------------------------	----

เกณฑ์ของมือที่ใช้ในการวิจัย	๒๒
-----------------------------	----

การเพิ่มร่วมความร่วมมูล	๒๓
-------------------------	----

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล	25
ผลิตภัณฑ์ในการวิจัย	25
4. การวิเคราะห์ข้อมูล	26
การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1	27
การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2	34
การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 3	48
5. สรุปผลการวิจัย อยู่ป้าย และขอเสนอแนะ	63
รากฐานของคุณภาพการวิจัย	63
วิธีดำเนินการวิจัย	63
สรุปผลการวิจัย	64
อยู่ป้ายผลการวิจัย	66
ขอเสนอแนะในการหัวใจต่อไป	71
บรรณานุกรม	72
ภาคผนวก	74
ประวัติ	86

ศูนย์วิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายงานการศึกษา ประจำปี

รายงานนี้

หน้า

1	แสดงรายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษาและนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และจำนวนแบบสำรวจที่ได้จากการสำรวจที่ได้มอบให้	24
2	แสดงเนื้อหาที่ของแต่ละโรงเรียนในปัจจุบัน และเมื่อที่ อาจใช้ข้อมูลได้	27
3	แสดงสถานที่และสิ่งสำคัญที่อยู่ในบริเวณรอบ ๆ โรงเรียน	29
4	แสดงรัฐะทางที่เหมาะสมสำหรับที่พักอาศัยของนักเรียนกับ โรงเรียนความคิดเห็นของผู้วิหาร โรงเรียนแยกเป็นเขต การปกครอง	30
5	แสดงความคิดเห็นของผู้วิหาร โรงเรียน เกี่ยวกับเวลาที่ใช้ในการเดิน ทางจากบ้านมา โรงเรียนของนักเรียนจำแนกเป็นรายเขต	31
6	แสดงการอนุมานค่าที่สูตรค่าที่สูตรค่าในรัศมี 3 กิโลเมตรรอบ ๆ โรงเรียนในแต่ละเขตความคิดเห็นของผู้วิหาร โรงเรียน	32
7	แสดงจำนวนครุ-อาชญากรรมจำแนกตามวุฒิทางการศึกษาในแต่ละ โรงเรียน	33
8	แสดงจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในห้องที่การศึกษาที่ 4 ปีการศึกษา 2520	38
9	แสดงจำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 จาก 15 โรงเรียนในห้อง ที่การศึกษาที่ 4 ที่มีพัสดุอาศัยห้องจากโรงเรียนในระยะเวลา ..	39
10	แสดงรายละเอียด เพศ และจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เข้า เรียนในรอบ เช้าและน้ำยของกลุ่มตัวอย่าง 15 โรงเรียน	41
11	แสดงการอยู่อาศัยของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เดินทางมา โรงเรียนควบคู่กับงาน	43
12	แสดงเวลาเฉลี่ยในการเดินทางไปกลับมาระหว่างบ้านกับโรงเรียน และภาคใช้จ่ายต่อวัน	45

ตารางที่

13	แสดงระยะทางระหว่างบ้านกับโรงเรียนที่มีนักเรียนอาศัยอยู่ เป็นคราวละ	47
14	แสดงค่าเฉลี่ยของระยะทาง เวลา จำนวนความหนาแน่นของ นักเรียนในวงกลมรัศมีที่มีนักเรียนพักอาศัยอยู่ เกินรายละ 50 และการหาระยะทางโดยวิธีของ Jacques Hallak	51
15	แสดงจำนวนปรัชญากร และอัตราความหนาแน่นของปรัชญากรใน รัฐ เรียนโดยการงานก่อสร้างในแหล่งท่องเที่ยวที่มากที่สุด 4	53
16	แสดงค่าเฉลี่ยของระยะทาง เวลา และจำนวนความหนาแน่น ของนักเรียนในรัศมีที่มีนักเรียนพักอาศัยอยู่ เกินรายละ 50 ใน เขตภูมิเจริญ	54
17	แสดงค่าเฉลี่ยของระยะทาง เวลา และจำนวนความหนาแน่นของ นักเรียนในรัศมีที่มีนักเรียนพักอาศัยอยู่ เกินรายละ 50 ในเขต บางขุนเทียน	55
18	แสดงค่าเฉลี่ยของระยะทาง เวลา และจำนวนความหนาแน่น ของนักเรียนในรัศมีที่มีนักเรียนพักอาศัยอยู่ เกินรายละ 50 ใน เขตหนองแขม	56
19	แสดงค่าเฉลี่ยของระยะทาง เวลา และจำนวนความหนาแน่นของ นักเรียนในรัศมีที่มีนักเรียนพักอาศัยอยู่ เกินรายละ 50 ในเขตหนองรี 57	
20	แสดงค่าเฉลี่ยของระยะทาง เวลา จำนวนความหนาแน่นของนักเรียน ในรัศมีที่มีนักเรียนเกินรายละ 50 และระยะรัศมีที่ได้จากสูตร $E = 2.598r^2 d$ ของทุกโรงเรียนที่มีนักเรียนตัวอย่างในห้องที่ ตารางที่ 4	58

รายงานการ แผนที่ประจำปี

แบบที่

หน้า

1	แสดงห้องที่ทำการศึกษาที่ 4 ชั้น เป็นตัวอย่างในการวิจัย	35
2	แสดงที่ดิน โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 โรงเรียน ในห้องที่ทำการศึกษาที่ 4	36
3	แสดงการกระจายของพื้นที่พื้นที่ของนักเรียนรุ่นนี้ยังศึกษานี้ที่ 1 จำนวน 15 โรงเรียน ในห้องที่ทำการศึกษาที่ 4 ที่อยู่ทางจาก สถานที่ท่อง โรงเรียนในระดับกลาง ๆ	37
4	แสดงการกำหนดเขต โรงเรียนที่ใช้กันทั่วโลก ระดับกลาง และ ความหมายของนักเรียนที่นี่ที่พื้นที่อยู่ภายในระดับนี้ ที่มีนักเรียนอยู่เกินร้อยละ 50 ชั้นไป	50

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**